

CĂPITANUL CÂNTAT DE POEȚI

MORMÂNTUL CĂPITANULUI

De-aci'nainte, Vremea se măsoară
cu trudnicele tale oseminte,
și Veacul care curge peste țară
incepe din cenușa ta fierbinte.

Mergi printre noi cu sfânta-ți moarte vie,
ne tămălezi cu marea ta tăcere...
Mormântul tău e numai înviere,
prin tine luminăm de Veșnicie.

Prin tine bem, setoși, din Măntuire
Prin tine doar, ne-am curățit de zgură...
Izvor ne ești și cină și zidire
Și patrafir și cuminăcătura...

Ești azima pe care'n plâns o cere
inima noastră pururea fiământă.
Ești drumul nostru către zări de miere,
ești perna pentru tâmpla lumegândă.

Ești ruga Țării pentru biruință,
mistria noastră aur ferecată,
dalta de foc înfiptă în credință...
Mormântul tău e viața noastră toată.

Venim lângă jărana ta iubită,
și umbra ta, prin smirnă și balade,
ne atinge cu plutirea ei sfințită
și ne preschimbă'n torțe și în spade.

Cu duhul tău - mireasmă de grădină -
ne miruim sub zâmbet de icoane.
Culegem din mormântul tău lumină
și ne spălăm obraji de prigoane.

Luăm un pumn de lut din groapa sfântă
și-l punem pe vechi răni de închisoare;
și rănilor din noi tresar și cântă,
se fac medalii și zâmbesc în soare...

Dar de-or veni, cândva, cu pași ușurici,
la groapa ta, mișei și vicenii,
și se vor bate'n piept cu pumni fățurici,
slăvind lumina sfintelor vedenii.

Mormântul tău, gemând, să se ridice
și duhul tău, țâșnind din Veșnicie,
într'un năprasnic fulger să despice
pângăritoarea lor nemernicie!

Radu GYR

LEGENDĂ

29/30 Noembrie 1938

Și-o să ne zidim, măi frate bun, zidim,
Depart, undeva n'r'un țințirim,
De nimenea știut și fără cruci!
Și-om fi prin codrii stelelor haiduci
Cu mantii de azur și roibi în zale,
Noi cruciații tineri ai Măriei Sale...

Va crește noaptea, zilele-or să scadă,
Ca pentru-o nouă trecere'n baladă.
Albastre ploii ne vor bruma'n uitare,
Pe țărmul lumii noastre viitoare...

Cânta zidarul meșter și scria,
Pe cerul nou cu viața ta și-a mea,
Cu sânge, cu noroi, cu vis și oase,
Și toate se făceau iconostase.
Și nu s'au pus nici cruci nici țințirime,
Să nu mai plângă'n urma noastră nime.
Și noi ne-am dus, măi frate bun, ne-am dus,
În basmul care încă nu s'a spus...

Pe lume se făcuse ora șase...
Și'ngenuncheară cei rămași în case
Pe drumuri, în biserici, pe ogoare;
Căzuse spaimă și'ntuneric mare...
Doar rănilor'ndole de povară,
Se înălțară'n ceruri și'nviară,
Strigoii din prigoane, fără vatră,
Cu sângele strigat din platră'n platră,
Pe ziduri aburcați și pe cupole
Cădelnițau pe zări aureole...

Iar meșterul de-asupra pe cetate,
Scria cu sânge stele lămurate.
Scria psaltiri și ingeri și icoane.
El unul singur pentru milioane...
Luminii ochilor i-au zis vopsele,
Iar părul blond - îl prinseră'n penele...

Dar când răsare soarele și-apune
Prin veacuri se zvonește a minune
C'ar crește'n inimă o cetate.
Cetatea trupurilor sfărâmate...

Vasile POSTEUCA

FĂT FRUMOS

Unde-a plecat, călare, Făt-Frumos,
de nu se mai zărește nicăierea,
oricât și-ar pune soarele puterea,
oricât s'ar scobori luna de jos?

Munții pustii, cu piscurile cată
măhnii, din cer, în valea de granit,
ca să-l mai vadă, cel puțin odată,
viu dacă-i viu, sau mort de-o fi murit.

Cântecul lui, de care țara toată
era învăluită ca'ntr'un vis,
de sta și ochiul șoimilor deschis
în ascultare, s'a oprit deodată.

S'a rupt din codri, s'a pierdut din șes
și, goală ca de suflet, tristă, țara
nu mai găsește, parecă'nțeles
de ce e ziua și se lasă seara.

Fluierul lui cânta și'n cingătoare,
și zeci de sate albe, fermecate,
cu sute de feciori și de fecioare,
li ascultau doinind pe la'nnoptate.

Se deșteptau cu doina lui, în zori,
se'ntrăgosteau la cântecele sale
și se simțeau logodnicii ușori
și mai frumoși, călcând în iarba moale.

Împrietenit cu cerbil și mistreții
și nins de fluturi jucători în cete,
jivinele-l priveau ca niște fete,
și cu sfiala dulce-a tineretii.

Unde-a plecat că n'are nimeni știre
Fătul-Frumos, cu plete negre grele,
cu ochi albaștri, plini ca de mărgele
și cu sprânceana'n jurul lor subțire?

A scoborit din mînți, pe stânci, călare,
și patru nopți a scăpărat pământul,
de sub copitele nerăbdătoare
ce s'au luptat cu cremenea și vântul.

Și luându-și fluier, însă și săcure
și arme grele, 'n mână lui ușoare,
trecu, ca o săgeată prin pădure,
și ca un fulger purtător de soare.

El străbătu întreaga țară
iar Dunărea nevrând să-l facă loc
a despicat-o drept pe la mijloc
cu pieptul între valuri, cu coiful alb afară.

Și s'ar fi zis că negrul armăsar,
cu nările suflând la fața apei
pe Dumnezou îl duce, sau măcar,
pe un trimis al lui Traian și-al Papii.

Neamul ursuz din țărmul de sub lună,
Neam trist, urât, și hăd și sângeros,
amenințase doinele lui Făt-Frumos,
mândria lui și voia lui cea bună.

Iar Făt-Frumos, oprindu-se din cânt,
simți, din sânge, flăcări că se-adună,
și'n glas, în vorbe, 'n pâlne și pământ,
dogoarea cerului străbună.

Și o lumină nouă'n viața lui
și o chemare din Țării și noapte -
și'n toate glasul nu știa al cui,
și un îndemn de semne și de șoapte.

Nemaștiute, nămaiincercate,
ce se iscau și se topeau în salbe,
că lua văzduhul chipuri arăpate
și se'groșau într'însul ființe albe.

Se ridicau talaze mari de mare,
frunza suna ca zalele, și-o zare
era ca o tipărie izbită de săgeți.
Murmur de fier și șulder de urale,
într'o urzire crâncenă de vijeți,
de lănci împiedicate în zăbale.

Acum s'a dus dușmanul să-l răpuie,
ori să-l înnece'n sânge și'n vâltoare,
ori bezna lui zidită să descule -
în stare și de milă, dar și de necruțare -

Cum va voi, căci vrednicul urmaș
al lui Ștefan și Tepeș împreună
ridică și altare din stei pentru vrăjmași
dar și țapoale'nalte, cu proțapire bună.

Tu, Țară, -așteaptă cântecele iar
să se strecoare'n ramuri liniștit,
din răsăritul mare'n asfințit
dela hotar, până'n hotar.

Tudor ARGHEZI

RUGA

Doamne,
Din țara fără cântec și prinsă'n zări cernite,
Trimit un glas de rugă sub patrafir de jale.
Să-i împletști destin aparte din zile măestrite,
Că gândurile noastre sunt toate ale Tale.

Feciorii noștri, Doamne, creșcuți în închisoare
Te-au proslăvit, cucernic, în zid de mănăstire.
Înseamnă-le viața cu Buna Ta Vestire
Și hărăzește-le, cu anii, o zi de sărbătoare.

Peste arsura rânii - alin - o izbăvire,
Un dar desprins din țara azurului întins
În zări să lumineze tot focul lor nestins
Să cîntorească'n vreme popas de împlinire.
Trimite ceasul mare, în zodie de an,
Să se'implinească dorul din piepturi zbucumate.
Coboară gând de slavă în taină de lăcate -
Feciorii toți așteaptă un glas de Căpitan.

Iar va doini, din fluier, pe brazda lui, plugarul
Cu ochii duși spre Tine, în dimineți cu rouă.
Și imnurile noastre vor înfrăți hotarul,
Cu doinele aprinse cântate'n Țara Nouă.

Valeriu CÂRDU

NOEMVRIE

Foaie udă, mătrăgună -
picurii prin fagi răsună.

Văgăuni și scorburi cască,
umbre doar mai vin să pască.

Fauni vechi și roșcovani
scâncet dau sub bolovani

și pe căile amiezii
se pătrund de neguri iezii.

Se aștern prin adăposturi
zile moarte, stinse rosturi.

Rod al inimii, de apă,
crește lacrima'n pleoapă.

Am pierdut, vai, ce-am pierdut?
Vatră caldă, drum bățut.

Am pierdut soare și lună.
Golul cine mi-l răzbină?

Lucian BLAGA

ȚARA

Din mulțimile oarbe unu s'alege...
gândul lui: rege...
vorba lui: lege...
vrerea-i: platoșe de neînfrânt...
pasul lui: cutremur de pământ...

veacul sub trăsnete, în zbatere grea,
ii zice cum vrea,
il botează cum vrea...

la masa de lucru adună:
azurul văzduhului lângă furtună
și lângă-o inimă mai bună ca o pâine:
cruzimi de tigr, auzuri de căine...

noua lui limbă
fața țării o schimbă:
grăul crește mai plin din glia săracă,
fetele se fac mai frumoase să-i placă,
flăcăii, pentru el,
se'mbracă'n mușchi mai tari de oțel...
pentru o rază din privirea-i ruptă,
oricine-l gata, pentru el, să cadă'n luptă...
bătrânii sătul de viață ar vrea să mai trăiască
să stee drepti la vorba lui împăratească...

pușca, tunul, tancul, cu botul în tină
i se'nchină...
pacea-i mai pace, războiul mai crunt...
pentru el sunt toate așa cum sunt...
ochii lui cu mii de uitături deodată
străfulgeră și scoală în picioare țara toată...

Aron COTRUȘ

RECUNOȘTINȚĂ FAȚĂ DE O GENERAȚIE UNICĂ

Radu DUNĂREANU

Pe când eram student, dar mai ales după aceea, în anii mei de închisoare și lagăre, stând împreună cu mulți oameni deosebit de înzestrați din punct de vedere moral și intelectual, am învățat să abordez fenomenul istoric trecut, sau cel la care asistăm, cu simțul înțelegerii aceluia fenomen și nu mecanic, cum eram instruiți la școală, cu repetiția unor date și fapte scoase cine știe de unde, uneori grosolan falsificate.

Unul din aceste aspecte istorice care mi-au dat de gândit a fost obsesia autorilor istorici sau literari de a ne îmbuibă cu ideea că cea mai mare primejdie pentru România a fost și a rămas mișcarea naționalistă a generației dela 1922, huliță sub

numele mai cunoscut de Mișcarea Legionară.

Fără documentația istorică necesară, ni se aruncă în față câteva fapte, considerate de istoricii comuniști sau deghizați în democrați, ca fiind tipic fascist sau inspirate din fascism. Aceste fapte erau:

- asasinarea lui Iorga și a lui Armand Călinescu;

- rebeliunea legionară din ianuarie 1940 cu gogorita unor pogromuri împotriva Evreilor;

- executarea la Jilava a celor implicați în ordonarea sau executarea asasinatului din pădurea Tâncăbești.

Încetul cu încetul, citind cu riscul libertății mele cărți și documente considerate *interzise* de către

ocupantul comunist am început - și nu numai eu - să discern în mod obiectiv faptele. În primul rând, din puțina literatură ideologică rămasă dela conducătorii și scriitorii Mișcării, nici un istoric de bună credință nu poate găsi nici o iotă de ideologie legată de fascismul italian sau social naționalismul german. Din contră, ideile filosofice ale Mișcării au fost - și s'a dovedit din belșug - exclusiv religioase și legate de interesele naționale ale patriei, fără pretenții teritoriale sau sovine, cum a fost cazul unei anumite țări vecine.

Pentru a influența opinia publică autohtonă și internațională ignorantă, s'a aplicat o logică perversă cum că, dacă asasinarea lui

Iorga a fost făcută (încă probabil, dovezi exclusiv peremptorii încă nu s'au produs) de către 2 sau 3 membri ai Mișcării, toată gruparea a fost blamată pentru acest act reprobabil, ca și cum a fost un ordin de sus. Se excamotează adevărul cum că la ora aceea Mișcarea încetase de a mai fi ca entitate organizatorică și conducătorii ei fuseseră - absolut ilegal dar cu aprobarea mai mult sau mai puțin tacită a partidelor zise istorice - executați fără judecată.

În cazul lui Armand Călinescu - slujbașul docil al unui rege clinic dement - vinovat de ordinul de a ucide sute de tineri nevinovați ca pe vremea Asirienilor, fapta a fost rezultatul unei revolte din nou individuale și nu ordonată de conducerea Mișcării.

Este foarte trist să vezi cum se bate monedă falsă în cazul execuțiilor dela Jilava fără a se arăta faptul istoric al complotului regal și al partidelor istorice în a asasina niște oameni nejustificați și, conform principiilor de drept, presupus a fi nevinovați. În schimb nu se menționează că la Jilava, în aceeași zi erau acolo și niște comuniști condamnați pentru a fi în slujba unei puteri străine, de care nimeni nu s'a atins, ba chiar au fost protejați.

Cât despre *rebeliune*, documentele arată că a fost o provocare abilită din partea lui Antonescu, conducător intransigent care nu voia să împartă puterea cu nimeni, mai ales în prag de război. Dumnezeu să-l ierte pentru vina de a fi sacrificat atâția tineri entuziaști, vină pentru care a plătit cu viața, încrezându-se în niște promisiuni ale unui rege imatur, înfricoșat de politicieni fără scrupule și penibili.

Cât despre *documentele* ce vorbeau despre pogromurile contra Evreilor, cartea lui Pacepa *The Red*

Horizons ne dă dovezi irefutabile de felul cum aceste documente erau falsificate de către ocupantul comunist pentru a compromite Mișcarea.

Ceea ce nu s'a arătat până în prezent de către istoricii noștri, încă govăelnici și încă cu reziduuri intelectuale dela dialectica zisă marxistă, este faptul simplu și evident că Mișcarea, fără a fi un partid ahtiat după putere și glorie, a fost SINGURA grupare absolut anticomunistă subliniind clar că primejdia distrugerii țării vine dinăuntrul prin decădere morală și din afară prin infiltrarea ocupantului comunist, sprijinit inconștient de *tovarășii de drum istorici*.

Privind cu obiectivitate în urmă, vedem de asemenea că au fost singurii care au avut dreptate, dar tot ne înverșunăm în a nu recunoaște aceasta.

De aceea au fost urâți cu înverșunare de către comuniști și de aceea mai sunt încă ostraciizați și azi, puțini, bătrâni și bolnavi de Aiuduri, câți au mai rămas, de către cei care cred că democrația înseamnă acapararea puterii de către partidul meu.

Fără a pretinde că sunt un fel de *profet retroactiv*, fiind în țară cu ocazia congresului Romfest din Septembrie, mă uitam cu durere în jur și mă gândeam cât de departe ar fi fost Țara pe drumul unei adevărate democrații și al unei prosperități economice, dacă acea generație dela 1922 nu ar fi fost sistematic asasinată prin gloanțe, închisori și reeducări!

Nici până azi, mințile obtuze de politicieni fără morală nu pot pricepe că o generație întreagă, cu mulți intelectuali de o rară valoare, a putut fi consecventă cu principiile morale de bază, a preferat să fie ucisă, torturată, dar nu a capitulat. Iar comuniștii i-au urât și

i-au ucis nu pentru că erau dușmani, ci pentru că reprezentau un exemplu pentru noi ceilalți mai tineri, de a fi demni și a nu capitula.

Membrii Mișcării nu au fost dușmani de clasă, pentru că ei erau poporul și nu elita; nu au fost inamici comunistului, pentru că ideologia lor creștină nu admitea ura. Au fost temei de comuniști și de tovarășii lor de drum, unii încă mănând prin preajmă, pentru că ei au demascat comunismul, singurii care au făcut aceasta, ca fiind morbul care va duce națiunea română în pragul pieirii și a neființei.

Azi, privind retrospectiv, vedem că au avut dreptate.

Cred că puținii care au mai rămas, martori de valoare la evenimentele istorice ce li se împuță, așa bătrâni și poate scârbiți cum sunt de ceea ce văd în jur, au ultima lor datorie, un sacrificiu în plus, de a colabora cu istoricii de bună credință în a ne lăsa în urmă o istorie corectă a unor timpuri pline de trădări și crime contra țării.

Spun că au rămas puțin, nu numai pentru că au fost măcelăriți public, în lagăre sau închisori, ci pentru că, în acea noapte tragică a Sfântului Andrei, apostolul care a creștinizat Dacia, nu au fost asasinați în cea pădure dela Tâncăbești doar niște tineri bărbați, ci a fost începutul sfârșitului unei generații care trebuie să ne fie exemplu de demnitate și intransigență morală.

La aniversarea tragediei dela Tâncăbești, avem datoria, noi cei mai tineri, să ne exprimăm recunoștința față de cei care au demascat și înspăimântat comunismul și, prin exemplul lor, mulți dintre noi am ieșit din închisori dacă nu tocmai sănătoși fizic, dar cel puțin purificați moral.

Lor le prezint omagiul meu umil, știind că pentru asta mulți mă vor huli.

DESPRE LEGIONARI ȘI LEGIONARISM

Gh. BUZATU

... Se împlinesc exact 60 de ani dela asasinarea, din dispozițiile Regelui Carol II și premierului Armand Călinescu, a lui Corneliu Zelea Codreanu și a unor membri ai Gărzii de Fier. Decizia clasei conducătoare dela București a fost una de proporții, cu consecințe grave pe planul politic intern și cu implicații internaționale pe măsură. Ceea ce se poate afirma în mod sigur este că, hotărând să-i sacrifice pe C.Z. Codreanu și ai săi, Suveranul și ai lui numai de gândul combaterii fascismului n'au fost animați. Carol II și ai lui au mimat că ignoră rezultatul precedentelor alegeri parlamentare (Decembrie 1937) în care legionarii, prin gruparea politică ce-i reprezenta (Partidul "Totul pentru Țară"), se situaseră pe locul al III-lea (15,58% din total) și se prezentaseră în alianță cu alte forțe politice din țară, mai precis Partidul Național-Tărănesc (Iuliu Maniu), Partidul Național-Liberal (Gh.I. Brătianu), Partidul Evreesc (W. Filderman) și Partidul Agrar (C. Argetoianu). Dar, așa cum am mai scris, *crima naște crimă*, iar "fuga de sub escortă" înscenată din înalte ordine (regale și guvernamentale) nu s'a limitat la o lichidare a adversarilor, ci a antrenat România Mare însăși pe *toboganul crimei politice*, căreia, la un moment dat, Carol II însuși și regimul său i-au cedat.

În desfășurările survenite, sigur, Garda de Fier și-a avut rolul ei și nu este necesar ca, după ani și ani, istoricul obiectiv să-l apere, să-l justifice, ci se impune să-l explice. Garda de Fier și-a avut și își are partizanii și susținătorii ei, din cei în ce mai puțin numeroși, în țară și în străinătate. Nu trebuie însă să te afli printre ei pentru a aborda pagini din trecutul legionarismului. Poți s'o faci, așadar, în primul rând *ca istoric*, ignorând posibilele și ignobilele acuzații de a fi trecut în rândul... "fasciștilor". Ori te poți confrunta cu năstrușnice afirmații de genul celor formulate, mai demult sau mai recent, de ignoranți desăvârșiți într'ale istoriei contemporane europene precum kongresmenii americani Christopher Smith și Alphonse d'Amato cum că

Mișcarea Legionară ar fi reprezentat formațiunea politică a... Mareșalului Ion Antonescu, caz în care orice excurs nu-și mai are rostul, iar autorul poate să fie condamnat de-a dreptul pentru crime săvârșite de alții și în altă epocă. Marețul nostru veac al XX-lea este, netăgăduit, și unul al *absurdului* dirijat și interesat, în cazul în speță. Dominat la un moment dat de înfruntarea directă, pe viață și pe moarte, dintre *comunism și fascism*, bălăla rămane la ordinea zilei, iar acum, după decedul ambelor -isme, SUA, se pare, rămân să poarte lupta, alături de cei cu care în 1945 au obținut victoria în cel de-al Doilea Război Mondial, alături, deci, de bolșevicii ruși, pentru demolarea sistemului căroră, până la 1989-1991, au depus toate eforturile. Am putea afirma, fără reticente, că pe undeva rosturile acestei lumi s'au răsturnat, rolurile și locurile s'au inversat, albul devine negru ș.a.m.d. Toate acestea nu sunt doar semnele unei crize politice ori doctrinare ce bântuie acest sfârșit de veac, ci, mai mult, ale unei *profunde crize morale* care ne însoțește în confruntarea cu mileniul următor. Tocmai respingând o atare situație, cred că dezbateră problema trecutului, în prezent când în România funcționează un regim democratic, lipsit de constrângerile cenzurii ori de rigori ideologice, trebuie realizată cât mai în detaliu și în profunzime. Și, pe deasupra, convinși că nu există chestiuni *tabu*. Cine își asumă postura de *cenzor* (local sau național, european sau planetar și chiar cosmic!) o face pe riscul propriu, frizează, desigur, nu numai decăzut ridicolul ci de-a dreptul absurdul. Este cea "convingere" absurdă, imediat și zgomotos trântită la reuniuni internaționale, prin ziare ori TV, cum că bunăoară, orice efort istoriografic se confundă obligatoriu cu cea mai abjectă propagandă.

Neasemănății maeștri ai Istoriei de oriunde și de oricând au demonstrat pilduitor faptul că a *vorbi despre trecut* nu este totuna cu a-l *reinstala în condițiile concrete datei*

Dar, pe de altă parte, a reconstitui *acel trecut* cât mai fidel și cu cât mai mult talent este un *obiectiv fundamental* pentru istoric (N. Iorga). *Istoria/faptele așa cum a/au fost* se contrapun așadar *cenzorilor împătimiti*.

Într-o societate democratică ei nici nu-și află menirea, iar, dacă se exprimă, cu siguranță perturbă desfășurările firești, le strică iar nu le "repară"... *Rezultatul* obligatoriu va fi altul decât cel scontat. Asemenea "dirijisme" de înțeles și forțamente acceptate în regimurile totalitare, nu sunt de conceput în democrație, iar, dacă le îngăduim, vom admite că există și *democrație totalitară*? Ceea ce, revenind, iarăși constatăm că este o absurditate, după cum tot absurde și inefective sunt eforturile de-a ni se servi, de binevoitori, după Londra și Berlin, după Paris și Moscova, noi "modele" de tip Washington și New York City, Chicago și San Francisco.

În țările recent eliberate de sub tutela comunistă, în care a fost aruncată nu atât prin voința proprie ci mai degrabă cu asistența complice a Occidentului, nu de *modele are nevoie lumea, dacă lipsesc asistența, plenară și dezinteresată, a celor în măsură s'o acorde, pâinea zilnică și hrana spirituală*. Globalitatea astăzi nu mai este o poveste de adormit copiii, dar este adevărată că tot numai copiii mai cred că mapamondul poate rămâne un țarc cu "pete albe" și "pete negre".

În continuarea celor consemnate dintru început, să reținem, prin urmare, că a supune discuției *aspecte din istoria Mișcării Legionare* ține de domeniul firescului, mai cu seamă că fenomenul legionar a fost și este cel mai intens supus denaturării. A la discuta motivele, nu înseamnă a le ignora, tot astfel după cum a aborda fenomenul nu-i același lucru cu a-l propaga, cu a face propagandă în juru-i... *Trecutul trebuie cunoscut, așa cum a fost, tocmai pentru a preîntâmpina repetarea greșelilor sale!* Sau, pe de altă parte, *dacă percepem eronat trecutul, CUI SERVEȘTE NEADEVĂRUL?*

CRUCEA MEMORIALĂ DELA MIERCUREA CIUC